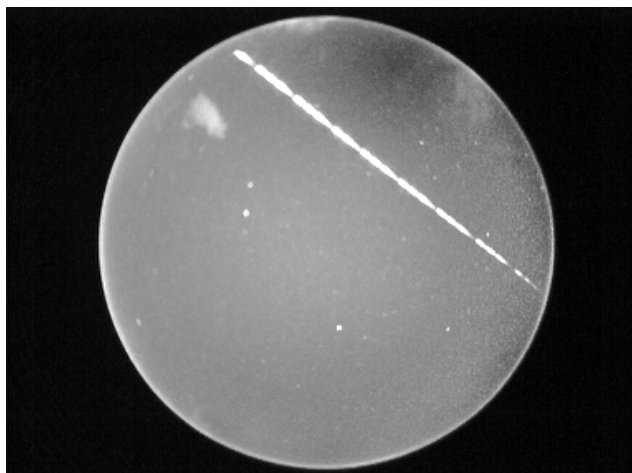

Video opazovanje meteorjev

Društvena video kamera za snemanje meteorjev po obnovitvi ponovno snema. Kamero sem namestil v vodotesno ohišje z optičnim oknom, ki je kar fotografski UV filter, in jo priključil na časovni rele (Theben 176). Tega se da nastaviti glede na začetek astronomske noči. Rele vklaplja računalnik, kamero in senčni zaslon nad optičnim oknom. Ker kamera sedaj dela avtomatsko sem jo namestil pod strešni napušč na severno fasado hiše, kjer imam najbolj temno nebo in je zaščitena pred sončnimi žarki. Vendar sem po prvih poskusih ugotovil, da je lokacija slaba. Zaradi bližine ceste se svetloba avtomobilskih žarometov odbije od bele fasade in to kamera zazna kot blisk to pa pomeni napačno zaznavanje in seveda moram pri obdelavi podatkov te izbrisati. Tako da ponoči posredno z meteorji štejem tudi avtomobile. (Od 80 do 150 med 23. in 4. uro.) Ravno ko sem se znebil laserja zloglasne diskoteke Lipa, zaradi katerega sem imel tudi po 1500 napačnih zaznavanj meteorjev, so mi začeli težiti avtomobili. Verjetno bo rešitev stara lokacija kamere na podstrešnem oknu, ki pa se bo moralo avtomatsko zapirati ob koncu opazovanja in ob dežju.

Sled sporadičnega meteorja posneta z video kamero Kayak 1, 7.7.2006 ob 01:18:27 nad Šmarno goro, svetlost= -2^m , trajanje=1,3s.

Vabim vse člane, ki ste mlajši od 26 let, na mladinski astronomski tabor na Hočko Pohorje, imamo še nekaj prostih mest in dajemo 15% popusta.

Lep pozdrav,

Stane, stane.slavec@gmail.com

Planeti avgusta 2006

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna	
	vzhod	zahod	vzhod	zahod
1. 8.	5.43	20.31	13.04	23.13
5. 8.	5.47	20.26	17.47	0.39
10. 8.	5.54	20.18	21.07	6.47
15. 8.	6.00	20.10	22.53	13.40
20. 8.	6.06	20.02	2.02	18.49
25. 8.	6.12	19.53	7.40	20.33
30. 8.	6.19	19.44	13.10	22.02

- ★ **Merkur** je v prvi polovici meseca viden zjutraj, ko v ozvezdju Dvojčkov vzhaja dobro uro pred Soncem.
- ★ **Venera** je vidna zjutraj. Sprva vzhaja pred četrto, na to pa vedno kasneje; konec meseca vzide okoli petih. V teku meseca se iz Dvojčkov prek Raka preseli v ozvezdje Leva.
- ★ **Mars** je v ozvezdju Leva viden le v začetku meseca zvečer, ko zahaja okrog pol desetih.
- ★ **Jupiter** je sprva viden do polnoči, nato pa zahaja vse bolj zgodaj; konec meseca zaide okoli desetih. Nahaja se v ozvezdju Tehtnice.
- ★ **Saturn** je viden je konec meseca zjutraj, ko v ozvezdju Raka vzide ob pol petih.
- ★ **Uran** sprva vzhaja okoli desetih zvečer, preostanek meseca pa je viden vso noč. Giblje se v ozvezdju Vodnarja.

12. avgusta nastopi meteorski roj Perzeidov s 100 utrinki na uro.

Urška, urska_pajer@yahoo.com

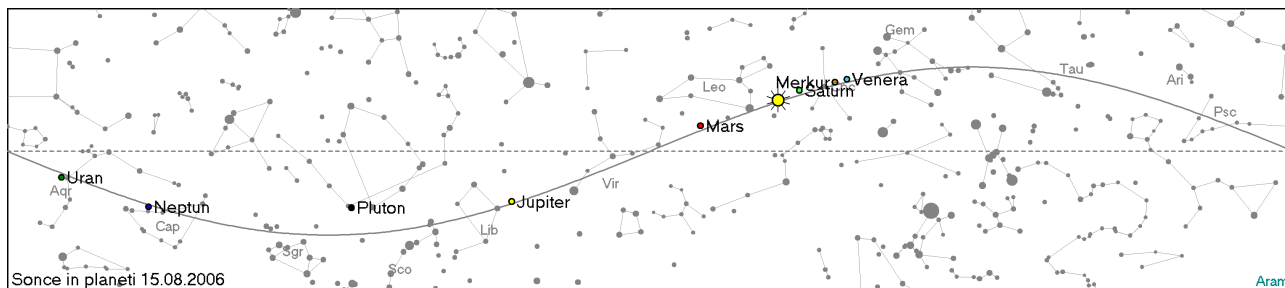
Objekti globoko v vesolju avgusta

Avgusta opolnoči kulminirajo ozvezdja Vodnar, Pegaz, Kuščar in Kefej, tema pa se podaljša na malone šest ur. Rimska cesta se boči čez nebo od vzhoda do zahoda in je še vedno v ugodni legi za opazovanje z binokularjem.

V Vodnarju najdemo dve kroglasti kopici, *NGC 6981 (M 72)* in *NGC 7089* (M 2)*, odprto kopico *NGC 6994* (M 73)* ter planetarno meglico *NGC 7009**. V Pegazu, velikem ozvezdju, najdemo pravzaprav le kroglasto kopico *NGC 7078* (M 15)*, v Kuščarju dve kroglasti kopici, *NGC 7209** in *NGC 7243**, ter v Kefeju prav taki dve, *NGC 7160** in

MESEČNEGA SESTANKA JULIJA IN AVGUSTA NI

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

NGC 7235. Zvezdica spet pomeni, da objekt vidimo kljub svetlobnem onesnaženju.

NGC 7078 (M 15) v Pegazu je v naših inštrumentih vidna pod kotom 7 ločnih minut, v resnici pa ima v razdalji 33 600 svetlobnih let premer 175 svetlobnih let. Rimska cesta bi zvezde iz nje iztrgala s plimskimi silami na razdalji 210 svetlobnih let od centra te kroglaste kopice: najbrž je najgostejša v naši galaksiji, tako gosta, da bi v centru utegnila imeti črno luknjo, ki jo astronomi zdaj skušajo odkriti s pomočjo Hubblovega teleskopa. Poleg 112 spremenljivk (tudi Kefeide tipa II) in 9 pulzarjev so v tej kopici našli tudi planetarno meglico.

Tudi *NGC 7089 (M 2)* je gosta kopica, a *NGC 6981 (M 72)* sodi med najmanj goste. Ni pa še odločeno, ali je *NGC 6994 (M 73)* res odprta kopica (ali ostanek zelo stare odprte kopice), ali pa je le asterizem – v daljnogledu je videti le štiri zvezde na kupu.

[Rok, rok.vidmar@nuk.uni-lj.si](mailto:Rok,rok.vidmar@nuk.uni-lj.si)

Meteorji v avgustu

δ -Akvaridi – SDA

Južni δ Akvaridi (SDA) so aktivni od 12.7. do 19.8., vrhunec dosežejo 28.7. (četrtek/petek) z ZHR 20. Takrat se njihov radiant nahaja na $\alpha = 339^\circ$ in $\delta = -16^\circ$. Luna jih bo letos motila, saj je 25.7. v mlaju.

Pisces Austrinidi – PAU

Če opazujemo Kaprikornide in kompleks Akvaridov, lahko občasno vidimo tudi kakšnega Pisces Austrinida. Aktivni so od 15.7. do 10.8. z vrhunecem 28.7. z ZHR 5 (za južno poloblo, za nas precej manj). So malo hitrejši od Kaprikornidov a šibkejši. Ker se njihov radiant nahaja zelo nizko nad obzorjem, na $\alpha = 341^\circ$ in

$\delta = -30^\circ$, vidimo predvsem zelo dolge PAU.

Perzeidi – PER

Perzeidi so aktivni od 17.7. do 24.8. z vrhunecem najverjetneje 12/13.8. od 23:00 do 1:30 UT (sobota/nedelja) z ZHR-jem okoli 100. Možna sta tudi še dva dodatna vrhunca 13.8. ob 2:00 in 9:00 UT. Radinat teh srednje hitrih meteorjev se nahaja ob maksimumu na $\alpha = 46^\circ$ in $\delta = +58^\circ$. Žal jih bo letos motila polna Luna (9.8. je Luna v ščipu).

α -Aurigidi – AUR

Aktivni so od 25.8. do 8.9., z vrhunecem 1.9. ob 6:30 UT in ZHR 7. So zelo hitri meteorji, z radiantom na $\alpha = 84^\circ$ in $\delta = +42^\circ$. α -Aurigidi so najbolj aktiven roj na tem območju neba v tem času, v nekaterih letih (1935, 1986 in 1994) so opazili tudi njihovo povečano aktivnost z ZHR med 30-40. Luna je 31.8. v prvem krajcu, vendar jih ne bo preveč motila, saj že zaide pred vzponom radianta dovolj visoko za opazovanja.

K istočasno aktivnim drugim rojem štejemo δ -Aurigide in Septemberske Perzeide, ki pa jih lahko štejemo tudi med roje antihelija, ki se nahajajo blizu ekliptike in prehajajo en v drugega. δ -Aurigidi in Septemberski Perzeidi imajo enega izmed povečanj aktivnosti okoli 24.9.

Mihaela, mtriglav@yahoo.com

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejema ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EX